

La dolçor escàpola

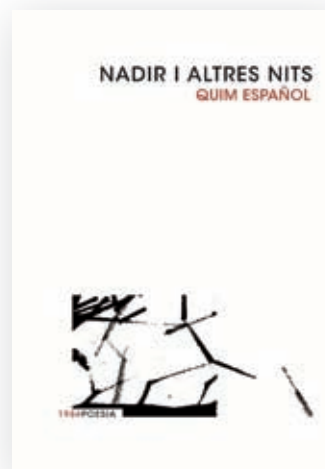
NURI SALVADOR

En aquest darrer llibre de Quim Espanol hi trobem, entre altres coses, una interessant reflexió sobre el pas del temps, un tema al qual s'han enfrontat molts poetes abans que ell, però això no resta originalitat a la seva veu. Ens presenta una reflexió sobre l'inelaplable pas del temps que ens condueix per l'abisme de la vida. Però, tot i haver arribat al moment de la prudència, no voldrem desfer el camí. Records i enyorances, bocins de vida que s'escapen per la força ineludible de la natura i que ens enfronten a un enemic invencible, el temps.

En la segona part del llibre trobem els «Poemes de la matèria fosca», quatre poemes narratius amb una prosa exquisida que ens porten per viaranyos diversos i distints. Seguint un camí zig-

zaguejant, tan aviat ens diu que «és el moment de celebrar la vida» com que «era massa tard i havia perdut l'esma». Però, sobretot, ens recorda «la impassible erupció del sol sobre la mar».

Aquesta obra ens retorna al plaer de la lectura, simplement pel gust d'assaborir els mots, per veure els espais que ens dibuixa l'autor amb pinzells molls de paraules. A *Nadir* ens diu «Escolta» i ens ho torna a dir, i el lector només pot escoltar mentre passeja els seus ulls per les formigues que ens expliquen que la nit no pot enfosquir la ciutat, una ciutat que mai resta en silenci. I mentre escoltem el no-silenci dels somnis ens retrobem vells coneguts del gran lector que és el poeta. I volem endevinar els seus desitjos i els seus temors, tot passejant per Barcelona.

QUIM ESPAÑOL

Nadir i altres nits

Edicions de 1984
Barcelona, 2011, 68 p.

Caterina Albert des de l'espiell

ADRIÀ PUJOL

Un escriptor no es pot reduir a la seva obra coneguda. En el cas de Caterina Albert, a més, entre l'escriptora i l'obra hi ha un sobrenom, Víctor Català. Obra i sobrenom han estat estudiats com un tot, i és així que ens ha arribat una Víctor Català modernista, d'un obscurantisme naturoide, cru, sensacional. El retrat oficial és el d'una autora tancada a casa, esquiva i rural, en penombra. Una autodidacta dotada d'un lèxic abundantíssim que, a desgrat dels atacs noucentistes, s'interessà pel costat fosc, pels prats blaus de la condició humana, allí on remuguen les pulsions de la carn i es congrien les passions de l'esperit.

Però un retrat sempre és una vida immobilitzada. I enguany se'ns presenta una ocasió única per conèixer l'escriptora que s'amagà darrere del pseudònim i darrere dels retratistes.

Llibre intel·ligent, el seu nebot i fillol Lluís Albert n'ha elaborat aquesta «biografia insòlita». Desacostumada, perquè exhuma proses i poesies, molts papers inèdits, i ens els ordena comentats, a fi i efecte que sigui l'autora la qui ens parli de la seva «altra» vida.

Versos, pintures, morals, fotogràfics, sàtires, apunts biogràfics, viatges i traduccions, fins i tot alguns jocs de paraules que retiren a avantguardistes, tot plegat ens forneix d'un espiell privilegiat des d'on sotjar l'escriptora, al marge de la seva obra coneguda. No obstant això, hi trobareu els temes de sempre, dels quals sobresurt la quotidianitat tenyida de misteri que tant li agradava, però també descobrireu una Caterina Albert cosmopolita, polifacètica, irònica, cultivada, habitant del seu temps i de la immortalitat, que és aquella cambra només reservada als grans observadors.

LLUÍS ALBERT I RIVAS

**Víctor Català,
una biografia insòlita**

Col·lecció Les closes, 2.
BRAU edicions. Figueres, 2012.
299 p.